

M A K Ó I FÜGGETLEN UJSÁG

Politikai napilap.

Főmunkatárs:

Dr. KISS PÁL.

Felelős szerkesztő:

ESPERSIT JÁNOS.

Telefon szám 63.

Felekezeti marakodás.

— jul. 12.

Protestánsok és katolikusok összeveszték a pápa valamelyik csalhatatlan kinyilatkoztatásán, mely szerint ő mostani szentsége is ugyanazon a véleményen van, mint valamennyi elődje volt, hogy a protestánsok eretnek és hogy nem Krisztus, hanem a hasuk az istenük.

Ebből már Németországon nagy háborúság lett, mely a pápa vereségével végződött. Most a Németországban kihűlt káposztát Magyarországon melegítik fel; hátha itt beveszik és ezzel helyreállítják a pápának csorbát szenvedett csalhatatlanságát.

Nem fogják be venni itt sem. A magyar kormány létét és a választási diadalát részben a protestánsoknak köszöni és nem fogja elszalasztani az alkalmat, hogy ezért háláját lerója. Két legyet üt egy csapásra: fizet a fegyvertársaknak és mutatkozik szabadelvűnek. Az egész egy frázisba kerül és vége.

A legolcsóbb politika a felekezeti sorakoztatni akár egymás mellett, akár egymás ellen; de egyszerűen a legostobább is. Magyarországnak is százados baja, hogy politika mindig aszerint irányult, hogy a katolikusok vannak-e felül, vagy a protestánsok és még egyetlen kormányunk sem tudott arra a magaslatra emelkedni, hogy a felekezeten felül van egy sokkal magasabb és nemesebb érdek: az általános országos és emberi érdek, mely nem ismer mást, mint polgárt és embert és ördögöt törődik vele, hogy milyen ezeknek a felekezete.

Mi nem tudunk azon ujjongani, ha a magyar miniszterelnök a szabadelvűség és felekezeti béke szent nevében kijelenti, hogy ő nem engedi, hogy egyik felekezet a másikat üsse.

Inább azt jelentené ki, hogy ő üti valamennyit és ki fogja őket üzni az ország kormányzásának templomából; azt, hogy a vallás legyen mindenkinek magándolga és az állam legyen a maga sorsának független intézője.

Ez a béka-egérharc, mely lesüllyed a korteskedés megjutalmazásáig, semmit sem jelent az emberiség fejlődésének történetében. Egy haszna talán lehetne: ha Khuen ur. belebuknék nyilatkozatába és vége szakadna annak a hazug érának, mely frázisokkal fizeti ki a szabadelvűség és a népjogok híveit.

Ha ez a bukás be nem következik — amint valószínű, hogy nem — keveset jelent a komédia.

Országgyűlés.

A felirati vita.

Gróf Tisza István beszéde.

— Express tudósítás. —

Budapest, jul. 12.

Végre az első igazán nyári nap. Forrón tűz alá a felhőtlen égről a nap de az ifjan eltespedt parlamentet ez sem tudja föléleszteni. Lassan gyülekeztek a honatyák s még a Borromeus-enciklikának Várossy kalocsai érsek által történt kihirdetése sem támasztott nagyobb emóciót. Boldogan megnyugodtak abban a magyarizációban, hogy az enciklika kihirdetése még annak a Vatikán által történt visszavonása előtt következett be. A függetlenségi- és 48-as párton nagy érdeklődéssel várják Bakonyi Samu felszólalását, míg a munkapárton gróf Tisza István beszédét jelzik mára. Az ülés elején meg is jelenik Tisza és gróf Khuen mellé ülve az első padsorban hosszasan konferál vele. Ugyanez idő alatt báró Bánffy Dezső Zsilinszky Mihályval értekeznek, aki az ülés előtt a miniszterelnökkel és Berzeviczy házelnökkel tanácskozott. Mindezek a megbeszélések a Borromeus-enciklika dolgára vonatkoznak.

Berzeviczy Albert egynegyed 11 órakor nyitja meg az ülést.

Vermes Zoltán jegyző felolvassa a múlt ülés jegyzőkönyvét, amelyet hozzászólás nélkül hitelesítenek.

A felirati vita.

Bakonyi Samu: Issekutz Győző tegnapi beszédével foglalkozik.

Főleg, a választói jog kérdését teszi szóvá, amelynek radikális irányban való kiterjesztését nyíltan hirdeti a kormány nem egy tagja is. És akkor akadnak olyanok, akik az ugynevezett nemzeti szupremácia hangoztatásával a radikális kiterjesztés ellen küzdenek. Az ellenzék a legnagyobb energiával fog sorompóba lépni, hogy a választói jog ilyen kiterjesztése testet öltjön. Az ellenzék munkáját nem fogja befolyásolni semmi. Utal a Tisza kormány idejében lefolyt házszabályvitára, amikor a házszabályrevíziót csak azért akadályozta meg a vezető párt, hogy a katonai kérdésben ne szállhasson kellő erővel szembe az ellenzék a kormányval. Most a végsőig harcolni fognak. Hosszasan foglalkozik a szabadelvűséggel és a liberális politikával. Szerinte nem lehet szabadelvű az a kormány, amely ellene van az általános és titkos választói jognak. Az egész ország óhajtsával, a magyar nemzet egészével helyezkedik szembe ezek szerint a kormány, a mikor ellene van az általános választói jognak. Különös, hogy amikor mindenfelől hangzik a kivánság, akkor állandóan a nemzeti szupremáciáról beszél. Sokan azt kérdehetik, miért akarja a függetlenségi párt a választói jogot, hisz Bécs is azt akarja? Nem foglalkozhatnak Bécs titkos politikájával, nem kutathatják az okokat, amelyek Ausztria politikáját irányítják.

A nemzet dolgozni akar s mi dolgozni is fogunk, de gyűlöljük a rabszolgamunkát. Tartós munkát csak az fog produkálni, a ki ki fogja vinni az általános és egyenlő választói jogot. (Eljenzés balról.)

Tisza beszél.

Gróf Tisza István: A nemzeti kérdésről beszél, mely még a határokon is tulesap. Meg kell találni a határokon túl lakó kis nemzetekkel is az egyetértést, mert ezek a magyar állam erejétől várják fönnállásuk biztosítását. Nincs állam a kit biztosítana, mint a magyar. (Ugy van!)

Pop Cs. István: Papiroson!

Keleny Samu: A chlopy-i parancs is magyar érdek volt! (Nagy zaj Halljuk!)

Gróf Tisza István: A keleti kérdésben addig csak a nagyhatalmak terjeszkedő vágya és a statuskvó fentartásának törekvése küzdtek egymással. Meg van minden tárgyi előfeltétele annak, hogy megérthessük egymást a nemzetiségekkel. Pedig e helyett állandóan rágalmoznak bennünket. Szomszédainknál ki vagyunk kiáltva zsarnokoknak s még azoknál is, akik követik a mi politikánkat, hihetetlen magyar gyűlölet. Nem magyar ajku polgártársainknak bele kell törődniük abba,

hogy egy nemzeti államhoz tartoznak. E határ, amelyen túl nem mehetünk Hű polgárai legyenek az egységes magyar nemzeti állammak. (Helyeslés.) A nemzetiségiek igazi vezéreire hárul a feladat, hogy ragadják ki a vezetést az agitátorok kezéből. A mi feladatunk, hogy őket ebben támogassuk. Mi sem állottunk feladatunk magaslatán. Nem elnyomni kell a nemzetiségeket. Hiszen egyenesen éheltetlenné vagyunk. Nagy hangon nyilatkozunk, de nem teszünk semmit.

Nyomatékosan felszólítja a mérsékelt románokat, hogy álljanak elő nyíltan kéréseikkel és a magyar nemzet áldozatokat is hoz a belső békéért. (Nagy taps a jobb oldalon.)

Az elnök az ülést tíz percre felfüggeszti.

Szünet után Györffy Gyula szólalt fel a felirati javaslatához.

A rendörkapitány osztóigazsága.

Egy kihágási ügy.

Makó, jul. 12.

Alig van hét az utóbbi időben, hogy a rendörkapitány ur viselt dolgaival ne kellene foglalkoznunk. Most is egy klasszikus esetben kell szót emelnünk.

Még a választás folyamán történt, hogy a függetlenségi párt pünkösdi vasárnapján délután 5 órára az Érdeky-féle táncsteremben tartandó pártgyűlést a választási törvény 104 §-a alapján a polgármesternél bejelentette. Pártgyűlés után az összes jelenlevők a postaház épületében levő pártirodába vonultak át, természetesen utközben Justh Gyulát is életették. Ez az átvonulás azonban szemet szurt a rendörkapitánynak, a ki minden bökörben kihágást szaglász s az egyik rendőrrel feljelentette saját magának a függetlenségi párt elnökét Nagy Károlyt kihágás miatt, azon a címen, hogy be nem jelentett tüntetést rendezett.

A kihágási eljárást le is folytatták a rendőrségen és Nagy Károly pártelnököt a kihágási törvény 76 §-a alapján 20 korona pénzbüntetéssel sújtották.

Ennek a lehetetlen ítéletnek még lehetlenebb indokolása szószert a következő:

„Vádolt büntetendő volt, mivel a feljelentésben jelzett alkalommal hatósági engedély nélkül vezetett, illetve rendezett tüntető menet. Enyhítő körülménynek vétettet büntetlen előélete, súlyosító körülménynek vétettet, hogy elnöklelkész letére ezen kihágást pünkösdi vasárnapján követte el.”

Ehhez a nyakatekert ítélethez a következő reflexiókat fűzzük:

1. A rendőrkapitány ur Boda Dezsőnek rossz tanítványa, mert nem tud törvényt. Ez a kihágás, ha ugyan kihágás, nem eshetik a kihágási törvény 76 § a alá, mert ez a szakasz így szól:

„Aki nyilvános táncvigalmat, álarozos menetet, hangversenyt, tüzijátékot, állatseregletet, kiállítás vagy hasonló látványt, amelyre a fenálló miniszteri rendelet vagy szabályrendelet szerint a hatóság engedélye szükséges, ennek engedélye nélkül vagy az engedély megszegésével rendez, illetőleg tart: száz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.”

Csak a bolond, vak, elfogult és irástudatlan ember nem látja, hogy ez a szakasz a jelen esetben nem alkalmazható.

Az az átvonulás nem volt nyilvános táncvigalom, nem volt álarozos menet, nem volt hangverseny, tüzijáték se volt, állatsereglet se, sőt kiállítás se.

Hanem, ha a rendőrkapitány ur mindenáron büntetni akart, miért nem vette elő az 1874: XXXIII. tc. 104 §-nak a harmadik bekezdését, ez így szól:

„Aki a zászlót, jelvényt a fentebb megjelölt tiltott helyekre kitzúzte, vagy kitzúzását elrendelte, vagy aki a zászlót vagy jelvényt oly helyről, hova annak kitzúzése megengedve van, erőszakosan eltávolítja vagy megrongálja, vagy a be nem jelentett nyilvános pártgyűlést, pártünnepélyt, körmenetet rendezte, a közigazgatási hatóság által rendőri uton 100 forintig terjedhető bírsággal vagy 20 napig terjedhető fogsággal büntetendő.”

Ebben az esetben e szakaszszal lehetett volna valamit csinálni, ha ugyan egyáltalán lehet. De ezt a rendőrkapitány ur, aki az ő szavai szerint képzettségét Boda Dezsőtől nyerte, nagyon rosszul tanulta meg s meg lehet állapítani, hogy törvényt nem tud, de büntetni azt minden áron akar és nagyon fáj a lelkének, hogy a katonaságtól is kirugott kurta vasat a rendőrséghez nem lehet behozni. Attól dagadna csak igazán a kebele.

2. Az ítéletnek az indokolása teljesen a rendőrkapitány ur gondolkodására és jogászai (?) érzékére vall.

a., Az indokolásból nem tűnik ki, hogy mivel vagy kivel van be bizonyítva, hogy az átvonulást Nagy Károly rendezte? Aminthogy azt nem is rendezte senki ki bizonyította ezt?

b., A választási törvény idézett szakasza sem alkalmazható, mert az nem volt körmenet, hanem a pártgyűlés helyéről átvonulás a pártirodába, ahol a választási jelvények kiosztása és más teendők végett kellett átmenni s ahova a 7—800 főnyi tömeg igazán nem repülhetett el Bleriot gépen.

c., Az indokolásból még az sem tűnik ki, sőt ez iránt a rendőrkapitány ur bizonyára nem is érdeklődött, hogy be volt-e jelentve vagy sem? Mert a körmenetet sem ő hozza kell bejelenteni, hanem a polgármesterhez. És ha érdeklődött volna, bizonyára megtudta volna, hogy a pártgyűlés igen is be volt jelentve s akkor

egy kis gondolkozással arra is rájött volna, hogy egy akkora tömeg nem illanhat át láthatatlanul az egyik helyről a másikra, mint a kámfor.

d., És mit akar a rendőrkapitány ur pünkösdi vasárnapjával? Ő akarja megvédelmezni pünkösdi vasárnapjának a szentségét egy pappal szemben? Jól ismerjük a rendőrkapitány ur klerikális hajlandóságait és mérhetetlen bigottságát, de kérdezzük, vajjon a pünkösdi hétfője nem szentelendő e meg éppen úgy, mint a vasárnap? És a katolikus papok nem mentek e a Rényi programbeszéde után tüntető körmenetben a városházától a Vögel féle vendéglőig pünköszt hétfőjén? Vagy azoknak ebbeli cselekményét nem látta a rendőrkapitány ur a vallásos érzés arculesapásának? És miféle vonatkozásban lehet a pártgyűlés és átvonulás pünkösdi vasárnapjával és miképpen lehet kihágási ítéletben ilyen üstökön ragadott érveket és indokokat felhozni? Ez csak a mi rendőrkapitányunktól telik ki. Ez az ítélet is a Borszem Jankóba való.

3. A rendőrkapitány ur büszkén hivatkozik azzal, hogy ő előtte mindenki egyenlő s ő mindenkit egyformán büntet. Ez nem igaz.

Pünkösdi hétfőjén délután a Nagy István-féle pártgyűlésről a Justh-párt ugyanakkorra tömege átvonult a pártirodába, a rendőrkapitány ur maga látta. Miért nem indított annak a menetnek a rendezője ellen is kihágási eljárást?

De hol volt a rendőrkapitány ur és a feljelentő rendőr akkor, amikor a vármegye urai hágtak ki botrányosan, amikor ablakokat vertek be éjjeli dorbézolás után és a főtéren rendőri asszisztenciával lövöldöztek? Akkor miért nem tetették az azt látó rendőrökkel feljelentést? Vagy nem volt a főtéren rendőr? És mi történt azzal a szóbeli feljelentéssel, amelyet a szárazéri társulat főmérnöke tett, ahol az ablakokat beverték? Miért simította el ezt a kihágási ügyet a rendőrkapitány ur a város polgárainak nagy megbotrányozására?

Melyik kihágás volt veszélyesebb a közrendre, az éjjeli lövöldözés vagy az átvonuló menet? És még a rendőrkapitány meri mondani, hogy ő nem használja fel hivatalos hatalmát politikai célokra? Botrányosan, otrombául ostobán használja fel.

4. Megállapítjuk azt is, hogy a rendőrkapitány ur működése a város közönségére közveszélyes. Közveszélyes azért, mert aki képes hivatalos hatalmával visszaélve, a bűnvádi perrendtartást felugrva, egy névtelen levélre tisztességes hazba behatolni s ott egy tisztességes, tiszteletré méltó állásban levő, védtelen nőt rendőri karhatalommal orvosilag megvizsgáltatni s ezáltal őt az öngyilkosságba kergetni, az az ember nem való Makó város rendőrkapitányi székébe, mert soha senkise tudhatja, hogy valamely rossz akarójának névtelen és alattomos besugására mikor tör be a házába és motozza meg s melyik tisztességes leányt vagy asszonyt mikor vizsgáltat meg orvosilag.

Most pedig rendőrkapitány ur egy finom kis sajtópört akaszthat a nyakunkba. De követeljük is ezt a sajtópört.

NAPI HIREK.

— **A naptáregyesítés.** *Firczak* Gyula munkácsi egyházmegyei görög katolikus rutén püspök körlevelet intézett papságához a naptáregyesítés érdekében. A körlevél hat pontja elsorolja azokat a vallási és társadalmi okokat, a melyeknél fogva a hazafias rutén nép kell, hogy elfogadja a polgári életben ugyanis használatos *Gergely naptárt*, annál is inkább, mert a görög keleti államok, köztük Oroszország is komolyan foglalkoznak a naptárjavítással. *Firczak* püspök ezután így szól papságához: „Nyugtatásotok meg hivatkozotok, hogy e reformot nem egyszerre, hanem a szükséges átmenettel kívánjuk megvalósítani, hogy e kérdésből egyházmegyéinkben semmi *hítségvesztés* ne támadjon, mert távol áll tőlem, hogy híveim meggyőződését sértsem, lelki életüket megzavarjam, vagy őket a szimbába üzzem.” Végül felszólítja a lelkészeket, hogy a hitközségek által aláírt leveket az új naptár behozatala érdekében december 31-éig küldjék be a püspöki irodába.

— **Interpelláció a Borromeus-encyklika miatt.** *Zsilinszky* Mihály titkos tanácsos, országgyűlési képviselő a képviselőház interpellációs könyvébe interpellációt jegyzett be a miniszterelnökhöz a Borromeus-encyklika tárgyában. A miniszterelnök a holnap előterjesztendő interpellációra nyomban válaszol.

— **Nyiregyháza érdeklődik** az iránt, hogy Makó város milyen elvek mellett osztotta fel a 20 ezer koronát. Nyiregyháza az állami segély felosztása tárgyában a polgármesterek kongresszusa elé teljesztendő memorandum adatait gyűjti össze.

— **A makói képviselőválasztás utóhangja.** A makói képviselőválasztás egyik legélelkebb szereplője Pap József építő mester állott a szegedi királyi törvényszék előtt becsületsértéssel vádolva. Az ügy előzményei a képviselőválasztás előtti időkben történtek. Amikor a Rényi-pártiak képviselőjelöltjük programbeszédére vonultak, az utcán a Justh-pártiak zajosan abcugolták a menetet Papot nagyon megharagította a tüntetés s felindulásában az egyik Justh-pártit, Fekete István gazdálkodót *arcultotta*. Fekete feljelentésére a makói járásbírósnak negyven konona pénzbüntetésre és egy csomó perköltségre ítélte Pap Józsefet, akinek felebbeszására a szegedi királyi törvényszék *helybenhagyta* az elsőfokú bíróság ítéletét.

— **Mükedvelői előadás.** A makói polgári leányiskola végzett növendékei e hó 24 én *Dr. Glaz* Béla védnöksége mellett a Krassószörénymegyei árvizkárosultak javára mükedvelői előadást rendeznek. A „Tót leány” című pompás népszínművet fogják eljátszani. A darabot a szereplőknek *Békessy* Gyula kiváló színészföldink tanítja be, a mi már maga sikert biztosít.

— **Jönnek a behívók.** Az őszi fegyvergyakorlatra ugyancsak hívják be a tartalékosokat. Napról napra csőstől érkeznek a behívók. A katonaugyosztályhoz ma is 52 darab behívó jött a 46-ik gyalogezred hadkiegészítő parancsnokságától.

— **Előkészületek a sorozásra.** Még tart az ex-lex, még nincsen megszavazva az ujoncjavaslat, de már erősen készülődnek a sorozásra. Sőt már ebben a hónapban akarnak sorozni. Még csak a felirati javaslatot tárgyalják, de a honvédelmi miniszter küldött óriási falragaszokat a sorozásra vonatkozó tudnivalókról. Ezeket a falragaszokat azonban csak akkor függesztik ki, amikor megszavazták az ujoncozasi törvényjavaslatot. Meg is fogják szavazni.

— **Szüleszónök pályázik.** A külterületen egy városi szüleszónői állás megüresedett. Erre az állásra ma Szalai Istvánné nyújtotta be pályázati kérvényét.

— **Aki az utcán akart aludni.** *Bálint* János felöntött a garatra tegnap. Csak úgy támolygott, mert nem bírták lábai. A nap is melegen sütött, az állomás előtti téren akart leheveredni, hogy a szesz mámorát kialudja. Az ott silybakoló rendőr azonban ezt a paksziót nem nézte el, hanem édesded szundításából barbáru felraggatta. *Bálint* már a sörös kancsókkal álmódott s miután a rendőr őt a szomoru sörtelen és bortalan ébrenlétre felköltötte, feldühödött és bottal neki ment a rendőrnek. Be kellett kísérni, hogy a hűvösön aludja ki mámorát.

— **Paksziózó kocsis.** *Kiss* Imre kocsisnak tegnap duhaj kedve lehetett. Erővel a közönséget akarta letiporni. A sétáiók közé hajtattott. Hiába figyelmeztette a rendőr, a jó szó nem használt. Most azután jön a bíróság.

— **Nem akarja a pénzt visszaidni.** *Weisz* Herman libakereskedő panaszkodott a rendőrségen, hogy tegnap *Olasz* Juliannától libákat vásárolt. A libákért 27 koronával többet fizetett, amit az asszony el is ismert, de a pénzt, amit észbe ragadt, nem akarja kibérálni.

— **Elszökött lelenc.** A lelencekkel is sok baj van. Sorra szökösnek. A kis Dudás Erzsébet Ilonát tegnap vitték csak Hadik Jánoshoz s már az első nap meguntta új helyét, megszökött. A gondozó erre jelentést tett a rendőrségen.

— **Anyakönyvi hírek.** Házasságra jelentkeztek: Fodor Sándor Vajdovics Juliannával. Házasságot kötöttek: Murvai István András Kurai Erzsébet öz. Papós Jánosnéval. Elhaltak: Kapitány György 84 éves, Fejes Terézia öz. Tamás Jánosné 83 éves korában.

— **Szép bajusz nyertető a Lukács féle „Glória bajuszpedró”** által mely az eddigi bajuszpedróket minden tekintetben felülmulja. A bajuszt neveli, ápolja szépen tartja ugyannyira, hogy rövid idő alatt az egész országban közkedvelt is lett Kapható fehér, barna, fekete színben 30 és 20 filléres dobozokban. Készül Makón az aradi-utcai gyógyszerészeti laboratóriumban. Ugyan ott a gyógyszerárban kapható.

Ügyes **PUK tanonc**zul

felvétetnek

Halász Károly

lakatos és fegyverművesnél.

MAKÓ. Szent István-ter.

A makói locsolás.

Makó, jul. 11

Világhírű hagymánkon kívül ez az egyetlen specialitásunk: a locsolás. (No meg a talicska, de erről máskor.) Ebben aztán nem versenyezhet velünk senki, mert ezt olyan bolondul csináljuk. S csináljuk, mert muszáj csinálni. Így parancsolja a főkapitány. A szegény kisbírókat időnkint ráuszítják a közönségre, hogy tegyék indexre a nevét annak a csökönyös, megátalkodott alaknak, a ki nem akar locsolni. A rendőroket pedig mindig valamelyik divatáru üzletben, sajtos boltban vagy könyvkereskedésben lehet legjobban megtalálni így nyár idején, a hol javában gomrozzák a szegény üzlettulajdonost, hogy hát miért locsol, mikor locsolni muszáj?

Elismerjük, hogy nyáron, főként pedig ilyen nagy porfészekben, mint Makó, locsolás nélkül lehetetlen „ekzisztálni.” Tehát locsolni kell. De mindent módjával.

Mert a mi locsolásunk felette ész és mód nélküli valami. Ezt nem kell már mint ujságot feladni a közönségnek, mindennap része lehet a diszes látványban mindenkinek, a kít csak az utcára kényszerít a sorsa. Először egy óriási porfelhő fojtja el a lélegzetünket, ez a söprés. Azután feneketlen víztölcsárákban lubickolunk, ez a locsolás. Hogy még a téglával burkolt kövezetet fellocsolják, még értem, de hogy az aszfalt gyalogjárót miért locsolják fel, ezt felfogni már képtelen vagyok, féltik talán, hogy a nap heve megolvastja? Akkor is a kocsiut aszfaltját fenyegeti ez a veszély, tehát azt locsolgassák. Vagy lovaknak tartanak bennünket s a mi patkóinktól féltik a járdát? De hiszen ki jár ma már patkós lábbeliben? Hiszen ma már a libapásztor cipőjén is gummisarok van! Vagy a port akarják leöntözni? Akkor meg felesleges söpörni!

Mivel igaz okát nem találom, azt hiszem, nem járok messze az igazságtól, ha azt mondom, hogy az egész művelet csak a járókelek bosszantására és az tisztelt tulajdonosok zaklatására jó. Sétálok csak végig a főtéren a kapitány ur úgy locsolás után s hallgassa meg, hogy áldják az aszszonyok mind a két kezét. Mert valamennyi asszony a járda — mellett kénytelen menni. Csak, nem teszi tönkre cipőjét, ruháját a vízben, mikor szárazon is járhat! És igaza van, más is ott megy. Azért van járda.

Még egyre jó a vízbe uszó aszfalt. T. i. van egy biztos helyünk, a hol az ember kitörheti a nyakát. Alig mulik el nap, hogy valaki el ne csusszék a sikos járdán. A mult héten is egyik tisztos, öreg kereskedőnk csak hogy el nem törte lábát, úgy elvágódott.

Száz szónak is egy a vége: nincs arra semmi szükség, hogy az aszfalt gyalogjárókat felöntözzék. A téglajárda még beissza a vizet, de az aszfaltot egy egy locsolás után valóságos zivatar utáni állapotok vannak. Locsoljanak ott, a hol por van, a hol tehát szükséges a locsolás, a ko-

csiuton. Járjanak a lovak sárban s a mi levegőnk legyen pormentes, ne pedig megfordítva.

És még egyet. A főkapitány ur azt mondta, hogy ő már kijárta a Boda iskoláját. De főkapitány ur — nem oda Boda! Ezt a locsoltatási systémát a főkapitány ur Pesten nem láthatta, mert ezt Pesten még nem ismerik. Vagy talán már nem ismerik. Mindegy.

Csak az a kár, hogy a főkapitány ur is nem mehet el diplomáért, mert hiszen ő már iskolavégzett, azaz nem tanköteles. Pedig néha tanulni nem árt.

De azért ne legyen miatta harag.

x. y.

Öngyilkos öregember.

Öreg ember, nem vén ember.

Makó, július 12.

Közismert alak volt Makón az öreg Kapitány György. Hajlott vállu, ősz ember, de a lelke fiatal. Vagy legalább is fiatal hajlandósága. Nyolevannegyedik életévét taposta, de a fiatal lányokat és menyecskéket nagyon szerette. Sűrűn váltogatta őket háztája körül. Volt az öregnek vagyona is, de a pénzt s amije volt, a deli menyecskék és harmatos vállu, könnyüvéru lányok mind elherdálták tőle.

Most élte alkonyán idegen portára szorult. Nőtlen volt s az utóbbi időben az agylágyulás is kerülgette. Nem volt már beszámítható gondolkodású, de asszony kellett neki azért mindig. Ugy látszik a gyönyörökbe is belecsömörlött s megunta az életet. A nők sem tudták már felmelegíteni.

Ma hajnalban életuntóságában beleugrott a Ráday utcai lakása udvarán levő kutba. Éjjel két óra után kisomfordált és fejével lefelé beleugrott a kutba. A házbeliek azonnal észrevették és rögtön siettek létrával a kuthoz. Utána mentek, de mire kihúzták már meghalt.

A házbeliek öngyilkosságának okául azt hozták fel s amiatt tompult volna meg az elméje is, hogy a vagyonát elpocsékolta és büntető eljárás is volt ellene folyamatban hamis tanúzás miatt. Az ügyészség már vádiratot is adott ellene s a jövő hónapban lett volna ez ügyben a tárgyalás.

Nyilttér.* Nyilatkozat.

A már régebbi idő óta tőlem külön élő férjemnek **B. Papp Ferencnek** (papucskészítő) senki semmiféle hitelt, kölcsönt az én nevemre ne adjon, mert én azokért felelősséget nem vállalok s azt ki nem fizetem.

Makó, 1910. július hó 11.

**B. Papp Ferenczné,
szabó Júlianna.**

* E rovat alatti közleményért a szerkesztőség felelősséget nem vállal.

Közgazdaság.

A hivatalos kimutatás.

Próbacséplések.

Makó, jul. 12.

Ma délután adta ki a földművelésügyi miniszter az idén harmadik számszerű termésbecslését — és most már nem tisztán nyers taksálás után, hanem a gazdasági tudósítók útján beküldött próbacséplési eredmények szerint. A kimutatás eléggé kedvező, amennyiben a mult hó 28 án kiadott termésbecslésnél buzában körülbelül 250.000 métermázsánál többet mutat ki. Mai gabonatózsdén szinte érezték ezt a fényes kimutatást, mert a tegnapi zárlathoz képest az októberi buza mai zárlatig 25 fillért esett árából 50 kilogramonként. Ha valóságban is így szép és fényes lesz a termés, úgy nagyobb árnyululás várható környékünkön átlagban 8—9 métermázsát fizet katasztrális holdja

Ma tömegesen érkeztek ajánlatok új buzából a gabonatózsdére, sőt már meglehetősen mennyiségű új buza érkezett, vagy azonnali szállítási és jó minőségű buzákért elég jó áratok fizettek, de később szállítandó, de már nem igen reflektáltak, miután később, ha a kínálat nagyobb mérveket ölt, olcsóbban gondolják azt beszerezni.

Gazdálkodóink bár nincsennek megelégedve a cséplési eredményekkel, de mégis megnyugodva vannak, hogy ez évben mégis majdnem kétannyi gabonájuk és ötször annyi szalmájuk lett, mint az előző igen kedvezőtlen termésű évben.

Uj buzában a kínálat ország-szerre meglehetősen jó és az árák is lassankint megbékülnek.

Mai miniszteri kimutatás:

Buzában	54 millió 840 ezer
Rozsban	16 " 040 "
Árpában	14 " 064 "
Zabban	11 " 094 "

métermázsza termést taksál.

Mai áraink helyben:

Buza	8—8.10
Tengeri	5.70—5.80
Árpa	5.00—5.20
Zab	7—7.20

Árak korona értékben 50 kilogrammonként.

Tizenhárom

katasztrális hold

Ugar föld

a dái ugarban, a palotai ut

mentén, több évekre

haszonbérbe

kiadó.

Ebből tiz hold gabona, három

hold pedig vetemény alá.

Esetleg kisebb darabokban is.

Bővebben értekezhetni:

Biró Sándorral

Megyeház-utca 33. sz. alatt.

Regény.

Képek a szabadságharcból.

Irtá: egy volt 48-as honvédtűsér.

(23)

Két menyegző.

Ily vigasz után ugyan hová, merre is fordult volna leányát keresni, midőn három hadtest emberei szalották meg Komáromot.

Nem maradt egyéb hátra, mint bánatos szívvvel visszatérni szomorodott nejéhez s a lesújtó hirt meghozni anyátlan kis unokája férjének.

XII.

És most egyelőre hagyjuk az elhagyott családot a magabaján keseregni, míg ismét felkeressük őket. Kisérjük utjában a csapodárrá lett Etelkát.

XIII.

A főhadnagy és Etelka közt odahaza nap-nap után bensőbb lett a viszony oly annyira, hogy ő — a nő — adott kifejezést annak a kínos óráknak s utána amaz elviselhetetlen napoknak, ha majd megtűjják a trombitát és az ő kedves főhadnagytól el kell válnia talán örökre, mi lesz akkor vele?

Ugyan van-e könnyelműbb teremtése az Istennek a nőnél akkor ha megbomlik a szíve? Nincs.

Lám kinosabb volt Etelkának elviselnie azt az órát, ha főhadnagyanak a csapatja élére kell majd állnia és őtet ott hagyni a szerény tanító lakban, inkább elhagyja ő egyetlen kis gyermekét, kit szíve alatt hordozott. Elhagyta jó férjét, a ki úgy szeretete elválhatatlanul, mint az ég a csillagokat. Ime az anyai szeretet szent melegét lehűtötte egy idegen férfi néhány napi ismeretsége. A házasság szent fogadalmát szétépte az ördögi kéjszomj. Mit törődött ő kis gyermekének síró hangjával, a ki követelni fogja „hol vagy édes anyám?” Mit bánatos férje könnyeivel, vagy azzal, hogy az Isten számon kéri eltévedett vétkességének tetteiért és hogy elkeserített szüleinek átkát is magára zudíthatja; mely pedig fogadalmat nélkül nem szokott maradni. Az esze, szíve elkábult s követte a katonáját, a ki neki senkije, semmije nem volt, csupán egy magnese, a kit egy Belzebub hozott utjába, hogy a tisztesség útjáról letérjen és a megvetésnek tegye ki magát.

(Folyt.köv.)

Helyszüke miatt
eladó egy 8 méter
 hosszú és 6
 méter széles, jókarban levő
deszka szin.
Hol? Megmondja a
 kiadóhivatal.

Értesítés!

Értesitem a hus- és zsirfo-
 gyasztó közönséget, miszerint a
 Korona épületében a Korona-ba-
 zár mellett levő

mészár- székemben

a mai kor igényeinek minden te-
 kintetben megfelelő hentes üzle-
 tet létesítettem, ahol *finom ser-
 tés*husok, zsirnak való, *háj- és
 olvasztott zsir, füstölt, sózott és
 abált szalonna, nyári és friss kol-
 bász, minden este friss tepertő,* a
 legjutányosabb árakban kapható.

Nagyobb mennyiségű zsir, vagy
 zsirnak való vételnél árkedvez-
 mény.

Ugyanott mindennap a legszebb
 és legfrissebb marhahusok kap-
 hatók.

Minden nap friss, gyenge borju
 hus kapható.

Mészárszékem a délutáni órák-
 ban is nyitva.

A t. közönség b. pártfogását kérem,
 maradok kiváló tisztelettel:

Köteles Bálint

mészáros és hentes.

Pontos kimérés!

A legtisztább kezelés!

**Szabó Mihály
 kiadja**

a Dáli-ugarban levő
**IS katasztrális
 hold földjét
 vetemény-
 alá egy évre.**
 Értekezhetni a helyszínen.
 Tanya-szám 74.

Üzletmegnyitás.

Tisztelettel értesitem a nagyér-
 demű közönséget, hogy Dessewffy-
 téren Martonosi gyümölcskeres-
 kedő házában, ludpiacsal szemben

**fűszer-, liszt- és
 terményüzletet**

nyitottam. — Állandóan raktáron
 tartok legjobb minőségű fűszer-
 árukat, kenyér-liszteket, melyeket
 legolcsóbb árakért árusítok.

A n. é. közönség b. pártfogását
 kérve, maradtam 000 000 000
 tisztelettel:

OLASZ GÉZA

**Ha ŐSZÜL a haja
 a Lukács-féle
 Hajregenerátort
 használja.**

Teljesen ártalmatlan szer, mely
 rövid használat után vissza adja
 az őszhajnak eredeti színét, fia-
 talkori szépségét, rugékonyságát
 Sem kezet, sem ruhát nem pisz-
 kít. Használati utasítás minden
 üvegen.

**Kapható egyedül
 Lukács Ferenc**
 Megváltó gyógyszerárában Aradi-u.

Uj boroshordók
 elsősorú tölgyfából kaphatók a következő olcsó árakon:

10 literig	15 literig	4 vassal	1 darab	2 korona	60 fillér
20	25	6	1	4	20
30	35	6	1	4	50
40	45	6	1	6	—
50	60	6	1	6	50
70	80	6	1	7	50
100	110	6	1	10	—
135	145	6	1	13	—
200	230	6	hektoliterje	7	50
250	280	8	—	8	50
1000	1500	8	ajtóval, hektoliterje	8	50
2000	3000	10	—	9	50

Meghitelesítve, kiforrázza, a munkási állomáshoz kiszállítva és
 utánvét mellett feladva, előleg beküldése mellett értendő.
 Árjegyzéket szüretelő edényekről készséggel küld:

Sztreha Endre kádár,
Munkács, Oroszvég.

Olcsó bevásárlási forrás.
 Értesitem a mélyen tisztelt
 közönséget, hogy egy na-
 gyobb üzletfelosztásnál ju-
 tányos árért átvett divatos
rőfös árúkat
 u. m. selyem, szövet,
 vászon, kanavász,
 festőkarton stb. nagyon
 jutányos árért **árúsítom.**
 Sok mindenféle
 maradék félárban.
 Szíves látogatásokat kér

Tamás Mihály
 rőfös divatkereskedő.
 Üzlete: LUD-piacz.

**Aki valamely szert, vagy cikket bevezetni,
 vagy eddig elért forgalmát emelni
 akarja, vegye bizalommal igénybe**

**A MAKÓI
 FÜGGETLEN ÚJSÁG**

5400 példány-
 ban megjelenő politikai napilap hirdetési rovatát.

Hirdetések szabott áron vétetnek fel.

Nyomatott Ifj. Gaál László könyvnyomdájában Makón, 1910.